

ITALIA

Merja Kontinen

TÄRKEÄT PIKKUSANAT, JOITA TARVITSET KESKUSTELUSSA

Koomikko Ismo Leikolan mielestä suomen ylivoimaisesti tärkein ja paras sana on ”no niin”. Sillä pärjää hänen mukaansa 90 % keskustelusta, koska sillä on niin monta merkitystä ja käyttötarkoitusta – hieman intonaatiosta riippuen. Tällaisilla pienillä sanoilla on kielten opettelussa ja keskustelussa yllättävänkin suuri merkitys.

Kun puhut äidinkieltäsi, et ehkä huomaakaan, kuinka paljon täytesanoja käytät. Tarvitset niitä esimerkiksi ostamaan itsellesi miettimisaikaa, täyttämään hiljaisia hetkiä ja kommentoimaan keskustelukumppanisi sanomisia. Täytesanat saavat keskustelun virtaamaan ja vaikuttamaan luonnolliselta. Ilman niitä keskustelu on täynnä epämääräisiä ”umm, ööh” -ähinöitä ja kiusallisia tilanteita. Siispä kun opiskelet uutta kieltä, suositellaan opettelemaan täytesanoja opiskelemallasi kielellä. Se helpottaa ulkomailla keskustelujasi huomattavasti!

Yleiset täytesanat

No	Allora? / Ebbene? / Dunque ... / Vediamo ...
No niin	Allora? / Quindi? / Bene. (Aloitettaessa lausetta)
Niinkö?	È vero? / Allora? / Davvero?
Totta	Giusto. / Davvero. / Certo.

Yleinen reagointi

Selvä!	Perfetto! / Va bene! / Ok! / D'accordo!
Vai niin	Va bene. /
Olen samaa mieltä	D'accordo. / Ok. / Va bene.
Ei voi olla totta!	Non è vero! / Sei scherzando!
Totta	È vero. / Davvero. / Giusto. / Veramente. / Esatto. / Proprio.
Tottakai	Certo. / Certamente.
Kyllä vaan! / Tottakai!	Ma sì. / Ma certo!
Todellako?	Sul serio? / Davvero? / Veramente?
Niinpä. / Juuri niin.	È così. / Veramente. / Esatto. / Proprio.
Tottakai	Certo. / Davvero. / Veramente. / Come no!
Ei se mitään	Non fa niente.
Ei se mitään, ei haittaa.	Non è niente.
Ei lainkaan.	Per niente.
Ei kai! / Ihanko totta!	No? / Non è possibile! / Ma no! / Ma non mi dire!
Eihän toki! / Ei suinkaan!	Certamente no! / Ma no!
En voi uskoa sitä!	Non ci posso credere!
Eikö totta? / Eikö niin?	Non è così? / Non è vero? / Giusto? / Vero?
Ilman muuta.	Senz'altro.
Eli?	Cioè? / Cosa vuoi dire?
Mitä vielä!	Macchè! [makkee]
Vai mitä?	Eh? (lauseen lopussa) [e] / No?
Herranen aika!	Oddio!
No jopas jotakin!	Perbacco!
Päivänselvää!	Ovvio!

Mielipiteen ilmaisu ja kommentointi

Minun mielestäni ...	Secondo me ... / Per me ...
Aika mielenkiintoista	Interessante!
Aika hauskaa	Molto bello! / Divertente!
Onpa mukavaa!	Che bello!
Onpa outoa	È strano. / Che strano!
Onpa harmi	Che peccato! / Peccato! / Che rabbia! (raivostuttavaa)
Onpa kurjaa	Povero te / lui / Lei! (= Voi sinua / häntä / Teitä!)
Voi raukkaa / raukkaparkaa!	Poverino / Poverina!
Voi olla	Potrebbe essere. / È possibile.

En usko	Non posso credere.
Oletko sitä mieltä? / Hmm!	Mah! Dici? [ma difi]
Toisaalta ...	D'altronde ... / D'altra parte ... / D'altro canto ...
Miksi ei. / Miksikäs ei.	Come no. / Perché no.
Olet oikeassa.	Hai ragione.
Erehdyt. Olet väärässä.	Sbagli. / Hai sbagliato. [sbalji / ai sbaljaato]
Käykö?	Ti va?
Sovittu!	Daccordo! / Va bene! / Certo!
Sopii minulle.	Io ci sto.
Selvähän se!	Eccome!
Onpa hyvää!	Che buono! (ruoasta)
Sepä ihanaa!	Che bellezza!
Loistavaa! / Hienoa!	Magnifico! / Fantastico! / Grande! / Ottima idea!
Upeasti! / Mahtavasti!	A meraviglia! / Alla grande!
Sepä yllätys!	Ma che sorpresa!
Onnenpekka!	Beato te! / Beato! / Beato lui/lei!
Onnea matkaan!	Buona fortuna!
Kaikkea hyvää!	Tante belle cose!
Hyvä!	Bravo! / Brava!
Hyvä juttu!	Meno male!
Ei hullumpaa / hassumpaa!	Mica male!
Ei hullumpi idea!	Mica male come idea!
No enpä nyt kovinkaan. / Eipä erityisen.	Mica tanto.
Mukava kuulla!	Mi fa piacere!
Onnittelut!	Complimenti!
Viisas päätös / ratkaisu!	Saggia decisione! [saddza defisioone]
Toivotaan niin.	Speriamo.
Mahtavaa! / Aika raju juttu! / Huippua!	Che forte! (arkikieltä)
Voi hyvin!	Stammi bene!
Älä huoli / huolehdi!	Non preoccuparti!
No mutta! / Johan nyt!	Però!
Voi ei!	Oh no! [o noo]
Voi kamalaa!	Oh, che guaio! [o ke guaio]
Älähän nyt.	Ma figurati. (sinuttelu)
Toivottavasti!	Magari!
Miten surullista / ikävää!	Che tristezza! / Che brutto!
Tosi huono tuuri!	Che sfortunata! / Che sfortuna!
Onpa ärsyttävää!	Che seccatura!
Onpa otsaa!	Che faccia tosta!
Ihan järjetöntä!	Roba da matti!
Raivostuttavaa! / Inhottavaa!	Che rabbia! / Che fastidio!
Mikä sotku!	Che pasticcio!
Älä muuta sano!	A chi lo dici! / Non dirlo a me!
Minkäs sille mahtaa.	Cosa ci vuoi fare.
Ei sen väliä.	Non importa.
Älähän nyt!	Ma dai! / Avanti! / Avanti, dai! / Andiamo, dai!
Älä viitsi!	Dai!
Vauhtia! / Hopi hopi! / No, älähän nyt!	Su! / Forza!
Mitä vielä! (epäilevä)	Ma che! / Macché!
Piristyhän nyt!	Su, (forza e) coraggio!
Kärsivällisyyttä!	Pazienza!
Onpa vitsikästä / hauskaa! (ironinen)	Spiritoso!
Sepäs hyvä! (ironinen)	Ma bene!
Suosittelen ...	Mi raccomando ... (suositellaan vahvasti jollekin jotain)

Muita tärkeitä pikkusanoja ja -fraaseja

Muuten ... / Siitä puheen ollen ...	A proposito ...
Itse asiassa	In effetti / Di fatto / A dire il vero / In realtà
Totta puhuakseni ...	A dire il vero ... / A dire la verità ...
Oikeastaan	In realtà / Verità
Joka tapauksessa	In ogni caso
Siinä tapauksessa	In quel caso
Olen pahoillani ...	Mi dispiace ma ... (arkikielessä: Mi spiace ...) / Come mi dispiace!
Valitettavasti ...	Purtroppo ...
Mitä vielä!	Si figuri!
Ei ole tarpeen, kiitos.	Non serve, grazie. / Non c'è bisogno, grazie.
Paraskin puhuja!	Senti chi parla! (sinuttelu)
Älä unta näe!	Ma nemmeno per sogno!
Mikä on vialla?	Che c'è (che non va)?
Mitä on sattunut?	Che (cosa) è successo?
Luulen niin.	Credo che sì.
Luulen, ettei se ole niin.	Credo che no.
Siltä vaikuttaa.	Pare di sì.
Olen siitä iloinen.	Mi fa piacere.
Älä hulluja puhu!	Ma non dire sciocchezze! (rauhottelu) [jokkettse]
Älähän nyt, lopeta!	Ma dai, smettila!
Eipä kestä! (kiitokseen)	Di niente! / Ma di che!

Pieniä tokaisuja, joilla on eri merkityksiä lauseesta riippuen

Ah! [aa]	Oi! / Voi!
Ah ... [aa]	Ahaa / Jaa / Ai / Aijaa / Jaaha / Aha / Ai niin ...
Ah già! [a dza]	Niinpä tietenkin!
Ah, sì. [aa sii]	Jaahah. / Todellako? / Niinkö? / Ai niinkö?
Ah, bene.	Ahah, / Ai, hyvä.
Ahi! [aii]	Ai! / Auts! (kivusta huudahtaminen)
Ahimè! [aimee]	Voi minua!
Beh, ... [be]	No / No niin / Noh ...
Beh, che vuoi?	No mitä haluat?
Beh sì ...	No ... / No joo ...
Eccoli.	Tässäpä nämä / ne.
Eh [e]	- > hämmästys, ällistys; moite, nuhtelu; vastaus; vetoaminen, kutsuminen)
	- Eh?! = Häh?! / Mitä? - Eh, ... = Oho, ... - Eh sì. = No joo. / Voi kyllä.
	- Eh già ... Tietenkin ... / Eh già! = Niin juuri! / Aivan! / Tietenkin! / Se on totta!
	- Eh ... No / Noo ...
Ehi [ei]	Hei mitä? / Tä?! (ihastelu)
Eia! [eia]	Hip hei! / Eläköön! (fasisimin aikaan tätä käytettiin huutona, peräkkäin toistettuna)
già	jo
Già!	Aivan! / Se on totta! / Tietenkin!
Ma no! / Ma va!	Ei kai!
Ma sì, ...	No joo, ...
Ma chi?	-> moite, protesti, ironia, hämmästys
Mah [ma-h]	-> epävarmuus, alistuminen, tyytymättömyys
Mah, dici?	Hmmm, niinkö?
Oh! [o]	Oi! / Ai! / Oih! / Voi! / Aijai! / Ei!
Oh, no! [o noo]	Oi ei!
Ohe! [oe]	Hoi haloo! (arkikieltä)
Ohi! [oi]	Oijoi! / Voih! / Aijai! / Auts!
Ohibò!, Oibò! / Puh! [pu]	Hyi! Yäk! Hyhhyh! Hyi! Pyh! (vastenmielisyyys, paheksunta, halveksunta)
Ohimè! [oimee]	Voi ei! Aijai! Voi minua raukkaa!
Puàh! [puaa]	Hyhhyh, hyi, yäk; huh!